

Pohorelský školáčik

Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá

Číslo 7 - marec

Šk. rok: 2015/2016

Z obsahu:

Úvod

Marec - mesiac knihy

Deň učiteľov

Tajnička

Veľká noc v III.A

Mladí výtvarníci

Žiaci SGŽP na našej škole

Beseda o živočíkoch žijúcich v TANAPE

Hviezdoslavov Kubín

Osemsmerovka

Osobnosť podľa farieb

Rozhovor s Rihannou

Pohoreľské nárečie

Pre deti

(výtvarné práce žiakov z 1.B)

Úvod

Aj v marcovom čísle sa k Vám prihovára naše číslo školáčka. Jar sa k nám už pomaly blíži, deň sa po dni čoraz dlhšie predlžuje a my sa tešíme na rozkvitajúce sa stromy, kvety a spievajúce vtáčiky. V našom novom čísle sa dočítate o marci – mesiaci kníh, o aktivitách na 1. stupni, o dni učiteľov ale aj o návšteve žiakov z Gymnázia v Podbrezovej. Nezabudli sme ani na tých najmenších s omaľovánkami, pre starších žiakov potrápenie sa nad tajničkami či osemsmerovkou. Ak neviete, aká ste osobnosť – farby Vám to povedia, alebo rozhovor s Rihannou. Dúfame, že Vás naše články potešia, pobavia, nadchnú a zaujmú.

Vaša deviatacká redakcia ©

Marec - mesiac knihy

História marca ako mesiaca knihy siaha do nie príliš dávnej minulosti. Marec bol vyhlásený ako **mesiac knihy roku 1955** na počesť významného slovenského buditeľa **Mateja Hrebendu**.

Tento ľudový spisovateľ sa narodil a aj zomrel v marci a už od narodenia pociťoval lásku ku knihám. Trápili ho však problémy so zrakom a tak po nociach, kedy už vôbec nevidel a nemohol čítať, chodil po susedných domoch a prosil ľudí, aby mu čítali. Významne sa podieľal na šírení slovenskej knižnej kultúry. Zachránil mnoho kníh pred pálením a tým prispel ku vzniku knižníc.

Kniha patrí medzi neodmysliteľných spoločníkov mladých či starých a najväčších priateľov človeka od vynálezu kníhtlače.

Aj naša škola si pripomenula túto udalosť. Pani vychovávateľka Bc. D. Lakandová si pre žiakov prvého stupňa pripravila rôzne literárne rébusy, tajničky a hádanky, ktoré mali deti na hodinách slovenského jazyka vyriešiť. Za ich snahu boli odmenení literárnym kvartetom.

(A. Lakanda, IX.A)

Čítanie knihy je neustály dialóg, pri ktorom nás kniha oslovuje a naša duša jej odpovedá.
(André Maurois)

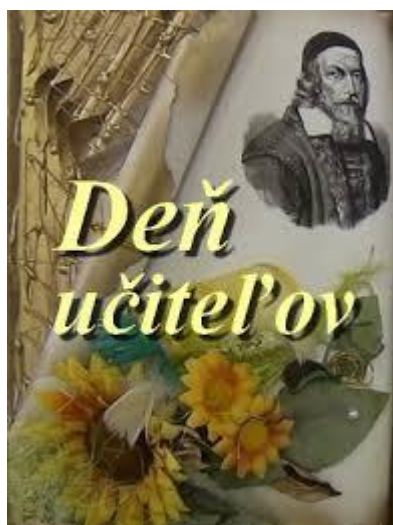
Čítať bez rozmýšľania je ako jesť bez vychutnávania.

(Edmund Burke)

Deň učiteľov

Svetový deň učiteľov bol vyhlásený organizáciou UNESCO v roku 1994 ako pripomienka Charty učiteľov, odporúčania o postavení učiteľov, ktorá bola podpísaná v ten istý deň v roku 1966.

Na Slovensku je **Deň učiteľov**, ktorý sa slávi **28. marca** ako spomienka na narodenie **Jána Amosa Komenského**.

Na našej škole žiaci rozdávali učiteľom kvietky 30. marca, pretože 28. marca mali veľkonočné prázdniny. Každému učiteľovi sme my, žiaci, dali kvietok za to, že to s nami vydržali, mali pre nás veľa pochopenia a porozumenia.

Ďakujeme učiteľom za to, že majú s nami trpezlivosť. ☺
(M. Chromčová, IX.A)

„Človek sa môže stať človekom len pomocou výchovy.

Nie je ničím, iba tým, čím ho robí výchova.“

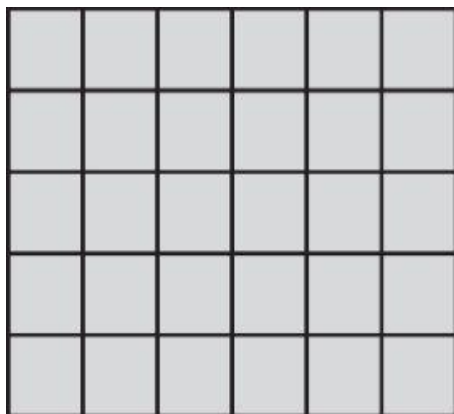
J. A. Komenský

*Za to všetko čo
už vieme,
s láskou Vám
dnes ĎAKUJEME.*

**Všetko najlepšie
k Dňu učiteľov !**

TAJNIČKA

1. súrodeneč
2. jazero s rybami
3. ľudia v hľadisku
4. vyrobený z cínu
5. malá Elena

(Z. Puťošová, IX.A)

Mladí výtvarníci

Kružok Mladých výtvarníkov na 1. stupni vytvoril rôzne práce, ktoré súvisia s aktuálnym ročným obdobím. Prinášame vám ukážky týchto prác.

(Mgr. L. Sidorová)

Spoločné doobedie so žiakmi SGŽP- Súkromného gymnázia Železiarní

V utorok, **22. marca 2016** na našu školu zavítali **žiaci druhého ročníka Gymnázia v Podbrezovej**, spolu s dvomi vyučujúcimi **Mgr. J. Syčovou a Mgr. K. Kvačkajovou**, aby nám v rámci vlastného projektu „Let's learn together“ osobne **odovzdali interaktívny softvér o stavbe látok a skupenstve látok pre inovatívnejšiu výučbu chémie**. Odovzdanie nadviazalo na týždeň spoločného vyučovania našich deviatakov a gymnazistov z triedy zameranej na informatiku, ktoré sa uskutočnilo na pôde Súkromného gymnázia v Podbrezovej ešte v novembri minulého roku.

V priestoroch zborovne ZŠ s MŠ Pohorelá sa spolu opäť stretli naši deviataci a gymnazisti. Nasledovala krátka prezentácia o Pohorelej, Pohorelskej Maši a blízkom okolí, takisto aj o histórii obce, ktorá zahŕňa nielen ľudové zvyky a tradície, ale aj technický pokrok v dobe Coburgovských železiarní. Žiaci oboch škôl mali utvoriť pracovné skupiny, aby v nich spoločne riešili a vypracovávali úlohy a hlavolamy, ktoré pre nich pripravili naše pani učiteľky **Mgr. Kantorisová, Mgr. Skladaná a Ing. Pravotiaková**. Vyučujúce z gymnázia sprevádzala **Mgr. Krupová**. Spoločné doobedie bolo ukončené prehliadkou našej školy a jednotlivých učební druhého stupňa.

(A. Bialiková, IX.A)

Beseda o živočíchoch žijúcich v TANAPE

Dňa 31. marca 2016 sa na 1. stupni uskutočnila beseda s pani Annou Šucháňovou z NAPANT-u, ktorá sa zaoberá životným prostredím a ochranou životného prostredia. Púťavou formou nám porozprávala o živote zvierat v lese. Deti mohli hravou formou spoznávať živočíchy tak, že priradzovali jednotlivé druhy tam, kam patria. Bol to príjemný zážitok nielen pre žiakov ale aj pre učiteľov. Ďakujeme p. zástupkyňi Mgr. E. Bialikovej, ktorá besedu zorganizovala.

(O. Martinec, IX.A)

Regionálne kolo Hviezdoslavovho Kubína

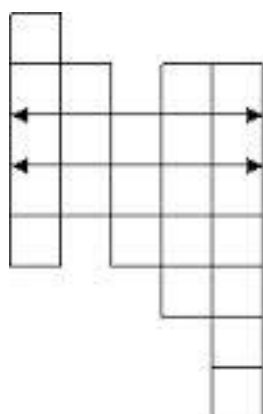
Dňa **23. marca 2016** sa v **Banskej Bystrici** uskutočnilo **regionálne kolo v recitačnej súťaži Hviezdoslavov Kubín**. Zúčastnilo sa ho 61 súťažiacich z obvodných kôl z Brezna a Banskej Bystrice. Z našej školy postúpili tri žiaci.

Z 1. kategórie v prednese prózy **Alexandra Mecková (III.A)**, z 2. kategórie v prednese poézie **Petra Kantorisová (V.A)** a z 3. kategórie v prednese prózy **Alžbeta Bialiková (IX.A)**. Ďakujeme p. uč. **Mgr. I. Zlúkyovej, Mgr. M. Krupovej a Mgr. M. Skladanej** za prípravu žiakov na súťaž. Žiakom ďakujeme za reprezentáciu školy.

(V. Syčová, IX.A)

Osemsmerovka

D	Á	Ž	Ď	Č	I	R	E	B	Á	apríl	mláďatá
Á	K	V	E	T	A	I	A	V	T	bahniatka	mrak
Ž	J	A	R	D	S	H	S	T	A	blázon	narcis
D	S	T	O	A	N	L	I	I	Ď	dážď	osa
N		S	Č	I	Í	H	C	P	Á	dáždnik	počasie
I	Ť	O	A	R	S	O	R	M	L	jar	radosť
K	P	T	P	S	R	L	A	R	M	krokus	slnko
D	K	A	T	R	I	K	N	A	A	kvet	trik
A	C	A	S	U	K	O	R	K	S	les	vtip
B	L	Á	Z	O	N	S	E	L	O		

1. SOS je skratka volania o...
2. 5. mesiac v roku
3. Ročné obdobie
4. Budova, v ktorej sa učíme
5. Priateľ ináč

(Z. Puťošová, IX.A)

Osobnosť podľa oblúbených farieb

Fialová

- Ľudia, ktorí ju majú radi, sú kreatívni, tajomní a radi sa vzdelávajú.
- Nasleduje intuícia, ktorá ich iba zriedkavo zavedie zlým smerom.
- Väčšinou sú vodcovské osobnosti, z ničoho si nič nerobia a majú prirodzenú autoritu.

Ružová

- Je farba pre ľudí, ktorí radi premýšľajú, čítajú a filozofujú.
- Majú romantickú a citlivú povahu. Môžete sa ich ľahko niečím dotknúť, tak si dávajte pozor.
- Títo ľudia ale dokážu vrúcne milovať, a sú verní.

Červená

- Milovníci červenej sú sebaistí, suverénni, ale dôverčiví až natoľko, že sa niekedy spália.
- Túžia si život dostatočne užívať a nič im v tom nezabráni.
- Sú odvážni, extrovertní, radi sa predvádzajú a v spoločnosti bývajú veľmi obľúbení.

Žltá

- Pokiaľ máte radi žltú, je pravdepodobné, že ste idealista, pozorný a zábavný človek.
- Myslíte logicky, ste aktívny a optimistický.
- K veciam a úlohám pristupujete systematicky.

Oranžová

- Fanúšikovia oranžovej sú dobromyseľní, majú sociálne cítenie, ale sú aj ambiciózni.
- Sú pozitívni a pre všetko sa nadchnú, a do všetkého idú po hlave.
- Niekedy sa im síce unáhlenosť nevypláca, ale zato vedia, ako si majú užívať život.

Zelená

- Ste vyrovnaní, prítulní, máte zmysel pre dobrodružstvo a ste temperamentní.
- Iba málokto vás skrotí.
- S vami sa naozaj nikto nenudí.

Modrá

- Táto farba apeluje na inteligentných a dôveryhodných ľudí
- Ich okúzľujúca povaha očaruje skoro každého.
- Rozdávajú lásku, sú šťastní a majú nadovšetko radi svoju rodinu.

(A. Bialiková, IX.A)

Rozhovor s Rihannou

K: Nepreháňaš to trochu s tou tvoujou aktivitou?

Ri: Rozhodne! Robím kopec vecí naraz. Som na turné, nahrávam songy, klipy, propagujem najnovší film a v podstate všetko súbežne. Môj organizmus je trochu unavený, bola som nedávno chorá ale už mi je lepšie. Na novom albume ešte len makám, takže som sa ani nemohla v noci vrátiť domov, aby som si pospala, namiesto toho som bola v štúdiu. Ale teším sa. Pár známym som už nové veci púšťala a strašne sa im páčili!

K: Prezradíš nám, aký bude nový album?

Ri: Chcela by som sa vrátiť k niečomu jednoduchšiemu, pružnejšiemu. Chcela by som niečo omnoho prirodzenejšie, hudobnejšie. Už to nie je o mojej farbe vlasov alebo o mojom mene. Zamerala som sa na svoju hudbu a myslím, že teraz je môj hudobný štýl omnoho prístupnejší.

K: Niečo v štýle You Da One?

Ri: Presne! Je to ten song, na ktorom môžete byť pokojne závislí, haha! Nemôžem ho prestať počúvať! Mám rada zbuk reggae, v kombinácii s dubstep. Je to hriechne, no páči sa mi to!

K: Čo si myslíš, ako sa tvoj vzťah s fanmi zmenil za tie roky, čo si na scéne?

Ri: Spočiatku som hľadala svoju identitu, Od Good Girl Gone Bad sa všetko zmenilo. Ľudia začali zisťovať, kto naozaj som a boli mojej hudbe hneď závislí. Potom som nechala postupne svojich fanúšikov, aby ma spoznali, napríklad cez sociálne siete. Teším sa každej správe a snažím sa na všetky otázky priebežne odpovedať.

K: Aké baby ti píšu najčastejšie?

Ri: Dievčatá, ktoré sa boja a myslia si, že nie sú dokonalé. Dievčatá, ktoré nenašli svoju identitu a chcú ju nájsť. Hovorí sa o mne veľa, pretože som veľmi úprimná. No poznám všetky svoje nedokonalosti, poznám seba, svoje pocity, svoj štýl. Hovorím úprimne, aby dievčatá ktoré sa snažia spoznať samy seba, prijali také, aké sú. Neradím im, aby sa snažili vyzerat' ako ja alebo aby ma kopírovali, len

chcem, aby mali podobné hodnoty ako ja. Každý je originál a to je na tom najsúper! Nebojte sa byť samé sebou!

K: Čo by ťa momentálne potešilo najviac?

Ri: Spánok! Musím spať. Chcem malú pauzu. Krátku, aspoň na chvíľku.

K: S Chrisom ste sa opäť rozišli... Je pravda, že spievaš aj o veciach, ktoré si reálne zažila?

Ri: Hej, niekoľko z nich je skvelým príkladom. Napríklad Unfaithful. Cítila som sa vtedy dosť hlúpo, ale proste sa to stalo. Chodila som s jedným chalanom, ktorému som chcela dať kopačky ale nenašla som odvahu. Mala som však dôvod- už som mala iného chlapca! A odrazu nastala situácia, že sa obaja ocitli na rovnakom mieste. Tak som toho prvého poslala do histórie. Nebolo to pekné, ale už som ďalej túto hru hrať nemohla....

K: No ak je chlapec neverný dievčaťu a ona na to príde, ako sa má rozísť?

Ri: Nie som ten typ, čo by sa chcel v podobnej situácii hádať. Radšej by som sa utiahla do kúta a snažila sa všetko do seba vstrebať. No nie som si istá, či by som ho poslala k vode, najmä ak by som s ním mala silnú citovú väzbu. Veď všetci raz môžeme urobiť chybu, nie?

K: Keby si mala narodky a nedostala by si od frajera nič, čo by si spravila?

Ri: Bola by som trochu sklamaná, ale nevyvádza by som, pretože mne samej sa už niečo podobné párkrát stalo. Čakala by som celý deň, že si spomenie ale neskôr, ak by sa nemal k činu by som sa ho nenápadne spýtala, či náhodou na niečo nezabudol...

K: Keby si na ulici zbadala priateľa tvojej kamošky ako si vykračuje s inou a má sa k nej, povedala by si to svojej kamoške?

Ri: Nie, najskôr by som sa ho spýtala, čo to robí. Až keby som nedostala uspokojivú odpoveď by som to povedala kamoške. Mne sa to stalo a viem, aké neprijemné je dozvedieť sa to od druhých takéto veci...

(L. Šavolová, IX.A)

Pohoreľské nárečie

Pohoreľské nárečie

Časť siedma

- slová z nášho nárečia začínajúce na písmeno **U** až **Z**

- náhodné slová z pohoreľského nárečia

učyna – ujčina, teta
uchodit' sə – uchádzať sa
umoryzgať sə – zafúľať sa
umsknoť' – ufujazdiť, ujsť preč
uprovadiť' – vyprevadiť
uš pokoj – už je po tom
utėknoť' – ujsť, utiecť
utrimovať' – pridržať, zachytávať
uvijať sə – ponáhľať sa
vajco – vajce
vargi – líca
varta – stráž
və – vo
vəmjačko – vemienko, malé vemenó
verabožə – na môj veru, na môj dušu
vəst' sə – dariť sa
Vijo! – Pod! Hybaj!
viklat' – zamotávať, motať
Vil'ija – Štedrý deň
vindižgric – bečár, viťúz
vintrich – pakľúč
vižgalovať' – kutať, prezeráť
vlošja – vlasy
vrōtít' sə – vrátiť sa
vygvizdat' – vypísať
vychl'ip – výbežok
vy pachat' – vyňuchať, vysnoriť
vy pchnoť' – vystrčiť, vysotiť
vyrosnoť' – vyrásť, narásť
vyrubany – unavený od rúbania
vyťahany – uťahaný, vysilený od roboty
vyťōť' – 1. vyťať, 2. zbiť
vyvrat – vyvrátený strom
vyvrōtít' – 1. vyvrátiť, 2. vyvrhnúť
vyzreť' – zazrieť, spozorovať
z drahej dušy – vďačne
za cəstom – po ceste
za chodňikem – po chodníku
za totym – potom
zabit' – udrieť, raniť
zabit' do smrti – zabiť
zabrať' – pobrať, vziať
zabydnoť' – zabudnúť
začōť' – začať
zaduchnoť' – zhasiť
zachytít' sə – zabrať sa, schytiť sa
zaje sə mi – zíva sa mi
zakl'a – zatiaľ

zamgl'evat' – zamdlievať
zamgl'aty – zamdletý
zapola – skala, balvan
zapraviť' tasto – zamiešať cesto
zarabjať na fšyvavə mast' – nezarobiť ani na stravu, veľmi málo zarábať
zarəndəť'ovat' – zariadiť
zarutít' – zahodiť
zatíchnoť' – zatíchnuť, prestať
zatōť' – zaťať
zavrōtít' – zavrátiť
zavoz – strmá cesta zarezaná do svahu
zəgnōť' – zohnúť
zərknoť' – nazrieť, šibnúť okom, kuknúť
zərvat' – strhnúť, schytiť
zgaňat' – hľadať, zadovažovať
zgrebe – pazderie
zhl'iznoť' sə – skíznuť sa, pošmyknúť sa
zhubit' sə – pošmyknúť sa
zjat' – zať
zicherka – zapínací špendlík
zlə – zlé, zlo
zlōmat' – 1. zlámať, 2. zlámať si
zloty – zlatý
zl'ahnōť' – porodiť
zmurčəť' – zamrmlať
znať – vedieť
zobrezovať' – poobrezávať
zoptínať' – poobtínať
zunovany – unavený, ustatý
zuzik – žalúdok
žadlo – žihadlo
žarovec – suchý klát
žəch – som
žəby – aby, žeby
žrať sə – zožierať sa, sústavne sa vadiť, neznášať sa
žraťa – potrava pre dobytok
žvəř / žvəřina – zver, zverina
žyňtica – žinčica
žyto – žito
žyvə srəblo – živé striebro
žyvo – rezko, vrtko
γ! γ-γ-γ! – ľaľa, aha! aha-aha! (ukaz.)
γ tyn – tento

(A. Bialiková, IX.A)

Pre deti

(Z. Puťošová, IX.A)

Časopis vydáva ZŠ s MŠ Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá. **Šéfredaktor časopisu:** A. Bialiková (IX..A), **predseda redakčnej rady:** A. Lakanda (IX.A). Ide o mesačník. Časopis vyšiel v apríli 2016. Časopis bol založený v šk. roku 2013/14 a vychádza od septembra 2013. **Redaktori:** A. Bialiková, O. Martinec, A. Lakanda, P. Pilát, R. Grajciarová, Z. Puťošová, M. Chromčová, R. Pokošová, V. Syčová, B. Kolláriková, D. Tešlár, L. Šavolová, X. Hazáková a D. Pompura z IX.A. **Pedagogický dozor:** Mgr. Mariana Krupová.